

Universitätsbibliothek Wuppertal

Omnia Divini Platonis Opera

Plato

Basileae, 1551

Minos, vel de lege

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-245](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-245)

ita in mouente inferiori; illius potentia, quam prima Veneris. Postrema in hominis mente, quam secunda Veneris legem uocant. Prima à summo bono, quod supra mentem est, profluit. Secunda à mente & summo bono. Tertia à summo bono, mente, & uniuersali anima. Quarta à summo bono itidē, & mente et anima. Omnes uero ad ipsum bonum iterum reflectuntur. Prima in ideis, circa summū bonū, supra rationes. Secunda in rationibus, circa ideas, supra semina. Tertia in seminibus, circa rationes, supra formas. Quarta in notionibus, circa rationes, super actus & artes, quam regiam legem appellāt superni regis imitatricē. Vnde uero lex proficiscatur, ex ijs quæ dicta sunt elicitur. Ab ipso quippe rerū principio omnes, sed uario modo ut dictum est, manant. Quamobrem omnes illustres conditores legum inuentionem legum in deum, sed per diuersa nomina atq; media retulerunt. Zoroaster Bactria nis Persisq; leges tradens, in Horomasim. Trismegistus Aegyptijs, in Mercurium. Moyses Iudeis rectissime in patrem totius naturæ deum. Minos Cretensibus, in Iouem. Charondas Carthaginēsis, in Saturnum. Lycurgus Lacedæmonijs, in Apollinem. Draco & Solon Atheniensibus, in Mineruam. Pompilius Romanis, in Aegeriam. Mahometus Arabibus, in Gabrielem. Zamolxis Scythijs, in Vestam. Plato noster Magnēsis & Siculis, in Iouem, & Apollinem. Arcadibus autem, & Thebanis, & Cyrenaicis leges postulantibus, denegauit.

MINOS, VEL DE LEGE ▶

SOCRATES MINOS

VIDNAM Lex apud nos est? MIN. De qua lege interrogas? SOC. Est ne alii Quū inter-
quid quo lex à lege secundū quod lex est, differt? Aduerte planē quid qua- rogatur
ram. Sic enim interrogo, ac si dicam, quid est aurum: & si tu eodem modo, simpliciter,
de quo auro quæram roges, haud recte te percontari censerem. Neq; enim nō recte du-
aurum ab auro quā aurū, neq; lapis quā lapis à lapide quicquam differt: eo bitari de eo
demq; modo lex à lege nil discrepat, sed omnes idem sunt. Etenim lex unaquæq; illarum quod ē pars
similiter est, nec una magis & alia minus. De hoc ipso igitur uniuerso, quid lex est, gene-
ratim interrogo, quod si in promptu nunc habes, explica. MIN. Et quid aliud lex o So-
crates esset, q̄ lege recepta & approbata? SOC. An sermo tibi uidetur ea esse quæ sermone
dicunt, uel uisus quæ uidentur, uel auditus quæ audiuntur: aut aliud sermo, aliud pronun-
ciata, aliud uisus, aliud uisa, & auditus similiter atq; audita, nec non lex aliud, aliud lege re-
cepta? Sic ne, an aliter tibi uidetur? MIN. Sic utiq; SOC. Non ergo lex est, quæ lege rece-
pta. MIN. Non uidetur. SOC. Quid itaq; sit lex, in hunc modū consideremus. Si quis de
ijs quæ modo diximus, percontet dicens: postquā uisu asseritis quæ uidentur percipi, quid
est uisus quo illa percipiuntur, responderemus utiq; esse sensum huiusmodi qui per oculo-
los colores declarat: & de auditu interroganti, sensum qui per aures uocē haurit. Eodēq;
pacto si roget, postquam lege legitima cōstituuntur, quid est lex qua recepta recipiuntur,
utrum sensus aliquis uel declaratio, quemadmodū quæ discuntur, declarante sciētia com-
prehenduntur, & inueniuntur inuentione monstrante: quemadmodum salubria & noxia
medicina monstrantur: quæ uero dii cogitant, ut uates ferunt, diuinādi facultate noscun-
tur. Vaticinium nāq; rerum talium inuentio est: an non? MIN. Prorsus. SOC. Quid ho-
rum præcipue legem esse præsumimus: instituta ne ista atq; decreta? MIN. Mihi quidem
uidetur. Quid enim aliud quispiam legem esse dixerit? Ex quo apparet id totum quod ro-
gabas, legem ciuitatis institutū esse. SOC. Opinione ne ciuitatis legē uocas? MIN. Equi-
dem. SOC. Et forte recte loqueris: forsitan uero in hunc modū melius intelligemus. Ali-
quos sapientes uocas? MIN. Voco. SOC. Nonne sapientes sapiētia sapientes sunt? MIN.
Ita. SOC. Et iusti iustitia iusti? MIN. Prorsus. SOC. Ergo & legitimi lege legitimi? MIN.
Nempe. SOC. Iniqui autē iniquitate iniqui? MIN. Certe. SOC. Legitimi uero iusti? MIN.
Ita. SOC. Iniqui autē iniusti? MIN. Iniusti. SOC. An nō pulcherrimū quiddā lex atq; iustitia?
MIN. Sic est. SOC. Turpissimū uero iniustitia atq; iniquitas? MIN. Turpissimū. SOC. Et illud
quidem ciuitates, ac reliqua omnia seruat, hoc autē peruertit, atq; corrūpit? MIN. Ita. SOC.
Ergo legē oportet, ut pulchrū aliquid cogitare, & ut bonū quærere. MIN. Quid nī? SOC.
An nō institutū ciuitatis legem esse diximus? MIN. Diximus. SOC. Nonne decreta quedā
bona, nōnulla etiam mala sunt? MIN. Sunt certe. SOC. Lex tamē mala non erat. MIN. Non
certe. SOC. Nō igitur ita simpliciter asserendū est, legē ciuitatis institutū esse. MIN. Nequa
quam mihi uidetur. SOC. Neq; enim congruit iniquam constitutionē legē esse. MIN. Nō.
SOC. Verūtamen opinio quedā lex mihi quoq; uidet: cumq; praua opinio minime sit, an
e non

Colligitur
definitio
trāslationeQuid uatici-
niumAlia falsa de
finitio legis,
& cōfutatioLex opinio
quædam est

non perspicuum est, si quidem est opinio, probam opinionem esse? MIN. Constat. S O C. Proba uero opinio, nōne uera opinio est? MIN. Est S O C. At opinio uera ueritatis inuentio. MIN. Certe, S O C. Lex itaq; ueritatis inuentio esse uult. MIN. At quomodo ō Socrates, si lex ueritatis inuentio est, nō hīsdem semper legibus circa eadem utimur, cum rerū ueritas inuenta sit? S O C. Nihilominus lex ueritatis inuentio esse uult. Quod si nō hīsdem, ut uidetur, legibus homines utuntur, non semper ueritatem quam lex expetit, reperire possunt. Sed age uideamus, an hinc nobis liquidius pateat, siue hīsdem semper, siue alijs alijs uiuamus legibus, & num cuncti homines eisdem, aut alijs alijs. MIN. Verū neq; id cognitu difficile est ō Socrates, quod neq; hīsdem semper eisdem, nec alijs semper alijs uiuūt. Neq; enim leges nostræ hostia humana sacrificare permittunt, apud Carthaginenses autem iustum sanctumq; habetur, adeo ut eorū nonnulli Saturno filios litent, quod ipse forsitan audiuiſti. Nec modo barbari homines diuersas ac nos leges sequuntur, uerū etiam qui Lyciam incolunt: illi Athamantis successores qualia sacra offerunt, quum tamen Græci sint? Nos quoq; audiuiſti quales quondā leges circa inferias seruauerimus, hostias iugulantes anteq; efferretur cadauer, præficasq; accersentes. Et qui hīs antiquiores, defunctos etiam domi sepeliebant, quorū nos hīs temporibus nihil omnino seruamus. Innumerabilia præterea ad idem exempla referre possemus. Latissimus enim demonstrandi campus est, quod nec nos hīsdem semper nobiscū, nec homines inuicem legibus uitā agunt. S O C. Nil mirum est, ō uir optime, si tu recte loqueris, me uero id latuit. Verum donec ipse per te ipsum quæ tibi uidentur, proluxa oratione narrabis, egoq; rursus idem faciam, nunq; ut arbitror, consentiemus. At si cōmunis disceptatio proponatur, forsitan cōgruemus: itaq; si id uis, interrogans ipse me, cōmuniter unā mecum considera: si autem respondere ma uis, responde. MIN. Volo equidem ō Socrates, ad quodcunq; libuerit respondere. S O C. Age igitur, num iusta putas iniusta iniustaq; iusta esse? An iusta potius iusta, iniusta uero duntaxat iniusta? MIN. Equidē quæ iusta sunt, iusta: nec nō iniusta, quæcūq; iniusta sunt. S O C. An non quemadmodum hic, sic & ubiq; gentium existimatur? MIN. Ita. S O C. Et apud Persas nonne? MIN. Et apud Persas. S O C. An non & semper? MI. Et semper. S O C. Vtrum quæ plus trahunt, grauiora hic censentur: quæ minus, leuiora: uel huius oppositū MIN. Non, imō plus trahentia grauiora, minus trahentia leuiora. S O C. Num & in Lycia & Carthagine idem? MIN. Idem. S O C. Pulchra quippe ut uideſ ubiq; pulchra putantur: turpia contra, turpia: non autem pulchra turpia, uel turpia pulchra. MIN. Ita est. S O C. Nōne per omnia generatim quæ uera sunt, esse censentur: non autem quæ minime uera, tum apud nos, tum apud homines uniuersos? MIN. Videtur. S O C. Ergo quisquis à uero aberrat, à legitimo quoq; aberrat. MIN. Secundū rationem tuam ō Socrates, eadem legitima semper & inter nos, & inter cæteros esse uidetur. At cum nos animaduerto absq; sine quotidie leges sursum deorsumq; mutantes, fidem tibi habere nō possum. S O C. Fortè non percipis, quod hæc transposita eadem perseverāt. Cæterum sic ipsa mecum intue re: librum ne unq; de curatione morborum aliquem nactus es? MIN. Equidem. S O C. Nō stin cuius artis liber ille sit? MIN. Noui quod medicinæ. S O C. Medicos uocas qui hæc sciunt? MIN. Voco. S O C. Qui sciunt, eadem de eisdem, an diuersi diuersa constituunt? MIN. Eadem. S O C. Vtrū Græci soli cum Græcis, aut etiam Barbari, & secum & cū Græcis de hīs quæ sciunt, cōueniunt? MIN. Necesse est omnino eadē de hīs quæ sciunt Græcos Barbarosq; censere. S O C. Probè respondiſti, sed nōne & semper? MIN. Et semper. S O C. Nōne medici circa ualetudinē conscribūt, quæ esse censent? MIN. Imō. S O C. Scripta igitur medicorū leges medicorum sunt? MI. Sunt. S O C. Et geometrica scripta geometrarū leges? MIN. Certe. S O C. Quorū sunt scripta cōstitutionesq; de cultu hortorū? MIN. Horticultorū. S O C. Hæ igitur leges horticultoriæ sunt? MIN. Ita. S O C. Eorū qui hortis præesse sciūt? MIN. Quid nī? S O C. Sciunt aut horticultores. MIN. Nempe. S O C. At quorū sunt de condimentis obsoniorū scripta atq; instituta? MIN. Coquorū. S O C. Coquorum igitur hæc leges sunt. MIN. Sunt. S O C. Eorū uidelicet, qui præparandis obsonijs præesse sciunt. MIN. Proculdubio. S O C. Sciunt hæc, ut aiunt, coqui. MI. Sciunt. S O C. Age igitur, dic quorum sunt conscripta & instituta de ciuitatis gubernatione. An non eorū qui administranda reipub. periti sunt? MIN. Apparet. S O C. Num alijs quidam præter ciuiles atq; regio homines id nouerunt? MIN. Isti soli. S O C. Ciuilia ergo cōscripta hæc sunt, quæ homines regum

Apud Carthaginem legitimum filios litare.

Ceremonia antiquissima circa defunctos.

Omnes præceptiones artem leges esse.

regum honorumque uirorum decreta nominant. MIN. Vera narras. SOC. Qui sciunt, haud alias aliud de iisdem rebus statuunt. MIN. Non certe. SOC. Non igitur alia atque alia legitima sunt. MIN. Nequaquam. SOC. Si quos dissentientes mutantesque uiderimus, num scire illos, an ignorare dicemus? MIN. Nescire. SOC. An non quod in singulis rectum est, id in singulis legitimum nuncupandum? Vtpote quod secundum rationem medici fit, uel coqui, uel horticultoris, id in eis legitimum. MIN. Absque dubio. SOC. Contra uero, quod minime rectum, haud amplius legitimum appellandum. MIN. Haud amplius. SOC. Illegitimum itaque sit. MIN. Necessarium est. SOC. Quamobrem in constitutionibus de iustis atque iniustis, deque ciuitatis ordine & gubernandi ratione tractantibus quodcumque rectum est, regia lex existit: non rectum uero, nequaquam lex regia, quia scientia deest, esse uidetur, quippe cum illegitimum sit. MIN. Sic est. SOC. Probe igitur confessi sumus legem esse ueritatis inuentionem. MIN. Apparet. SOC. Præterea & hoc ad idem consideremus: quis spargendum in terram feminum peritus est? MIN. Agricola. SOC. Hic utique conuenientia femina unicuique solo distribuit. MIN. Sanè. SOC. Agricola igitur in ijs legislator bonus est, eiusque leges & ad ista distributiones rectæ. MIN. Verum. SOC. Quis in ijs ad harmoniam pulsationibus bonus legis conditor est, ac pro dignitate impertit, & cuius leges rectæ? MIN. Tibicen & citharista hæc agunt. SOC. Qui ergo in ijs maxime legitimus est, is maxime tibicen. MIN. Ita. SOC. Quis optime corporibus alimenta accommodare potest, nonne qui congrua cuique adhibere nouit? MIN. Is ipse. SOC. Huius partitiones institutionesque optimæ: & quicumque circa hæc legitimus maxime, is legis conditor optimus. MIN. Prorsus. SOC. Quis iste? MIN. Pædotriba. SOC. Is humani corporis gregem pascere optime nouit. MIN. Sanè. SOC. Ei uero qui pecudum gregem pascere nouit, quod nomē est? MIN. Pastor. SOC. Pastoris itaque leges ouibus optimæ. MIN. Optimæ. SOC. Et bubulci bobus. MIN. Etiam. SOC. At cuius potissimum leges animis hominum optimæ sunt? an non regis? MIN. Regis. SOC. Bene dicis, sed num referre potes, quis est priscis hominibus legum circa tibi arum inflationem conditor optimus extitit? forte non tenes, uis ne tibi memorem? MIN. Valde. SOC. Marsyas & quem ille maxime amauit Olympus Phrygius. MIN. Vera loqueris. SOC. Horum sanè tibicinum harmoniæ diuinissimæ sunt, & solæ concitant audientes, qui potissimum deos qui usui sunt, ostendunt, ac solæ in hunc usque diem utpote diuinæ perstiterunt. MIN. Vera hæc sunt. SOC. Quis autem ex antiquis regibus legis conditor optimus fuisse fertur, cuius adhuc tanquam diuinæ institutiones extiterunt? MIN. Nequaquam teneo. SOC. An nescis quæ Græcorum gentes antiquissimis legibus utantur? MIN. Fortè Lacedæmonios & Lycurgum Lacedæmoniarum legum latorem dicis. SOC. At hæc instituta non dum fortè trecentos annos uel paulo plures impleuerunt, sed legum earum præcipuæ unde uenerunt, nosti? MIN. Ex Creta ferunt. SOC. Isti itaque ex Græcis omnibus antiquissimis legibus uiuunt. MIN. Verum. SOC. Scis qui apud eos præstantissimi reges extiterint? Minos uidelicet & Rhadamanthus Iouis & Europæ filij, quorum hæc leges sunt. MIN. Rhadamanthum quidem ô Socrates, iustum uirum fuisse tradunt, Minoem autem agrestem durum atque iniustum. SOC. Atticam ô uir optime, ac tragicam fabulam refers. MIN. Nonne hæc de Minoe circumferuntur? SOC. Non tamê Homerus aut Hesiodus ista testantur, quanquam locupletiores admodum testes sunt, quam cuncti tragici, quorum testimonio talia loqueris. MIN. Et quid isti de Minoe tradunt? SOC. Dicam, ne tu ut alij multi impia loquaris. Nihil enim hoc magis impium est. Etenim primo cauendum est ne quid in Deum aut uerbo aut opere aliquando peccemus, deinde ne quid aduersus diuinos homines. Quin diligenter cauere decet, quotiens uirum aliquem laudaturus aut uituperaturus es, ne aberres. Atque huius gratia in primis curandum est, ut bonos ac malos homines dignoscamus. Deus quippe nimium indignatur, quotiens quisquam illius similem improbat, aut probat dissimilem. Dei uero similis est uir bonus. Neque lapides ac ligna, auesque atque serpentes sacra existimes, homines uero nequaquam. Imò sacratissimum omnium est uir bonus, prophanissimum contra uir malus. Et nunc iam quemadmodum Homerus Hesiodusque Minoem ipsum extollunt, hæc de causa referam, ne amplius homo ipse ex homine natus, aduersus heroa Iouis filium perperam obloquaris. Nam Homerus ubi de Creta mentionem faceret, quod esset admodum populosa, & in ea nonaginta urbes, inter illas inquit est Cnosos ampla ciuitas, in qua Minos regnauit, nouem annos magno cum Ioue collocutus. Tanta est hæc in Minoe Homeri laus paucis uerbis expli-

Quid regia
lex
Lex est ueritatis in uentio

Regis leges
animis hominum
optimæ
Marsyas primus
tibijs leges imposuit.
Qui primi legum conditores apud Græcos

De Rhadamantho & Minoe

Cauendum esse & in laudando & in accusando
Vir bonus similis Deo
Vir bonus sacratissima res
Creta nonaginta urbiu

cita, ut nunquam pari laudatione heroum quenquam extulerit. quod enim Iupiter sophista est, eaq; ars præclarissima, quum alibi sæpenumero, tum hoc in loco uel maxime patefacit. Nam Minoem annos nouem cum Ioue colloquutum inquit, ad eumq; disciplinæ gratia proficisci solitum, quasi Iupiter sophista sit. Quod autem tanto munere, hoc est ab Ioue eruditum esse, alium heroa nullum Homerus affecit, mira quædam laus existimanda est. Quinetiam in odyssea ubi funus describitur, Minoem mortuorum animas iudicantem, aureum sceptrum tenentem induxit. Rhadamanthū uero neq; hic neq; alibi iudicantem, aut cum Ioue colloquētem inducit. Quamobrem ab Homero præ cæteris omnibus Minoem honoratum assero. Etenim quum Iouis sit filius, quod ab illo duntaxat sit eruditus, non habet magnam laudem. hoc nempe carmen illud significat, Minos regnauit nouem annos, magno cum Ioue colloqui solitus: Minoem uidelicet cum Ioue annos nouem in sermonibus congressum. *ἄγοι* namq; sermones sunt, *δαεισις* autem est in sermonibus congregiendiens. Minos itaq; annos nouem Iouis antrum erudiendus accessit. Vnde & didicit, & docuit inde cæteros, quæ ab Ioue nouem annis acceperat. Nec tamē defunt qui oristen aliter exponant, compotatorem, comessatoremq; & collusorem Iouis. Verum ex hoc maxime istos non recte exponere conijcere possumus, quod nulli uel Græci, uel Barbari symposiis, id est cōpotationibus, atq; eiusmodi ludis abstinet præter Cretenses, atq; Lacedæmonios, qui à Cretensibus didicerunt. In Creta præterea inter cæteras Minois ipsius leges hæc extat: Ne inuicem compotetis ad ebrietatem. Constat autem eum quæ honesta censebat, ciuibus suis obseruanda mandasse. Neq; Minos improbi hominis instar, alia ipse fecisset, alia facienda mandasset. Cæterum erat consuetudo illa, ut dixi, disciplinæ gratia uerborum collatio, proptereaq; leges huiusmodi ciuibus suis instituit, quarum obseruatione Creta per omne tempus est felix, ac etiam Lacedæmon, ex quo ijs legibus, utpotè diuinis, uti cœpit. Rhadamanthus autem uir quidem bonus extitit, à Minoe siquidem instructus erat: nec tamē regiam disciplinam omnem, sed regi tantum ministrare in iudicijs didicit: unde iudex peritus appellatus est. Eo planè ueluti legum custode per urbem usus est Minos, ad reliquam uero Cretam custode Talo. Talos enim ter quotannis pagos omnes lustrabat, leges eorū obseruaturus, tabulis æreis leges insculptas circumferens: unde æreus nominatus est. Hesiodus præterea similia quædam in ipsum Minoem intulit. Nam cū nominis illius mentionem fecisset, inquit: Qui mortalibus regibus præstitit, pluribusq; gentibus imperauit, Iouis sceptrū habēs quo ciuitates regebat. Hic item sceptrum Iouis nihil aliud uocat, quàm Iouis doctrinam, qua Cretam omnem moderabatur. MIN. Quam igitur ob causam ô Socrates, fama hæc inter homines diffusa est. Minoem ipsum rudem, durumq; hominem extitisse? s o c. Ob quam & tu ô uir optime & unusquisq; alius cui fama curæ est, si modo sapitis, diligenter cauere debetis, ne poeticum hominem infensum aliquem habeatis. Poetæ quippe uim maximam in utramq; partem, & ad laudandū, & ad uituperandū habent. Qua in re profecto Minos deliquit, cum huic urbi bellū indiceret, quæ cum cæteris sapientibus plurimis, tum uel maxime poetis omnis generis, ac tragicis præsertim referta est. Tragœdia uero hic est antiquissima, nec ut pleriq; putant à Thespide, aut à Phrynicho sumplit initiū, sed si perscrutari uolueris, reperies tragœdiā longe antiquius huius ciuitatis inuentum. Hæc autem ex uniuersa poetis si populū uehemēter oblectat, atq; allicit auditores, qua nos Minoæ ferientes, ulti sumus: sed & huius gratia tributa illa pendere nos coegit. In hoc igitur deliquit Minos, cum nos laceraret, ex quo euenit quod ipse quæris, ut infamis euaderet. Quoniā quod uir bonus, atq; legitimus, ut supra diximus, & excellens pastor populi fuerit, leges eius argumento sunt, quæ immutabiles perseuerāt, utpotè uera ciuitatis gubernatione reperta. MIN. Verisimilem rationem ô Socrates, attulisse uideris. s o c. Nonne igitur, si uera loquor, uidentur tibi Cretenses Minois Rhadamanthiq; ciues antiquissimis legibus uti? MIN. Videntur sanè. s o c. Isti ergo præcorum omnium legumlatores excellentissimi fuerunt, hominumq; pastores, quemadmodū & Homerus exercitus ducē pastorem populi nūcupat. MIN. Proxus. s o c. Age itaq; per Iouem amicabilem, siquis nos roget, conditor legum circa corporis ualitudinem, quid corpori adhibet ut bonam ualitudinē tueatur? responderemus utiq; recte ac breuiter, quod nutrimentū & exercitium, tum intendens, tum remittens, atq; ita corpus cōponēs. MIN. Probè. s o c. Si posthac iterū quærat, lator legum ad ani-

Iupiter sophista.

Rhadamanthus iudex peritus nō legis conditor

Tragœdia Athenarū antiquissimū inuentum

ad animam pertinentiū, eiusq; pastor optimus quid illi adhibēs meliorē efficit? quid nos huic potissimū respondebimus, ut minus de nobis ipsis deq; ætate nostra erubescamus? MIN. Quid dicā nescio. S O. At turpe nimirū utriusq; nostrū animis est, si quæ sibi ipsis bona, malaue sunt ignorare, quæ uero ad corpus, & ad alia pertinet, cognoscere uideatur.

ARGVMENTVM MARSILII FICINI FLORENTINI
in Euthyphronem, uel De sanctitate.

EVTHYPHRO totus in cōsutatione uersatur. Quo factum est, ut nōnulli Platonicoꝝ hunc librū quemadmodum Euthydemum & Hippiam, litigiosum uocauerint. Sed reuera, dum falsas Euthyphronis de sanctitate opiniones Socrates cōsutat, uenantibus ueritatem illius uestigia signat. In hoc igitur libro, atq; etiā in Gorgia sanctitatem Plato nominat eam iustitiæ partem, quæ suum deo tribuit. Suum tribuit deo qui illa quæ sine medio accepit à deo, deo reddit. Corpus quidem ut Plato in lib. De natura disputat, ab elementis quatuor, naturalē speciei cōplexionem à cœlestibus spheris, partes animæ quæ trahuntur affectibus à demonibus & animis siderum spherarumq; suscepimus: rationem uero ac mentē nostri parentis imaginē, ab ipso mundi totius opifice sine ullo cœlicolarum aut demonum ministerio. Hæc itaq; dei sunt, hæc deo reddenda, atq; hæc retributio sanctitas nūcupatur. Quam præcedit pietas, religio sequitur. Est enim pietas dei parentis agnitio. Sanctitas, eius quod dei est, deo agnito retributio. Religio, eius quod deo redditum est assidua meditatione iustisq; operibus cum deo ipso indissolubilis religatio: ut merito sapiens ille dixerit, funiculum triplicem difficile solui, funiculum inquam ex pietate, sanctitate, religioneq; cōnexum. Pietas sanctitatē excitat, sanctitas pietatē cōfirmat & sancit. Sanctitas quoq; religionē mouet. Religio religat sanctitatē: prius enim hoc uel instinctu, uel inspiratione, uel admonitione opus est, quo deum unum nostrum esse parentem fide indubia cogitemus, quam pietatem esse uolunt. Cum quis ista cōcepit, mox omnē mentis & rationis intentionē in deum noscendum amandumq; figit. Atq; hūc in cognoscenda amandaq; diuinitate frequentē intuitum sanctitatē Mercurius quoq; definit. Ex hac flagranti in deum intentione mentisq; ardore fit ut omnia dei opera, insituta, mādāta meditēmur exerceamusq; & assiduo quicquid ad eius uenerationē pertinet, relegamus. Quamobrem nos ipsos relegendo religātes deo, religiosi sumus. Hac autē definitione & distinctione præmissa, quæ de sanctitate in Euthyphrone, uel alibi à Platone dicitur, perspicua sunt. Cumq; dicitur sanctum quod amatur à deo, uerum est: sed quia sanctum, amatur à deo, nō quia amatur est sanctum. Et quia amatur amatum est, nō tamen quia amatum, amatur: quoniā nō idem est omnino sanctum atq; amatum. Neq; enim sanctitatis ratio in ipso amatum esse, sed ipsa potius retributione ac deuotione cōsistit. Præterea cum dicitur, Sanctitas cura ministra dei, uerum quoq; dicitur. Sed ad quod opus dei ministra ad cōuersionem animæ. Opus enim dei est, creare, cōuertere, purgare, illuminare, perficere. Cum primum per pietatis insāctum inspirādo cōuertere deus ad se incipit animum, illa ipsa assensio qua sese libenter in cōuertentem deum animus ipse restituit, sanctitas nūcupatur, quæ quidem ministra dei est ad cōuersionē perficiendā. Ad dicitur postremo. Sanctitas scientia uouendi, & sacrificādi deo. hoc maxime ad religionē pertinet, quæ sanctitatē ut diximus, comitatur. Uouendo petit, sacrificando dat. Quid petit à deo? seipsum. Quid deo dat? seipsum. Ideam si quæ in mente diuina est petit, quam Mercurius petijt à Pimandro. Dat autem naturam suam Idea paricipem.

Pietas

Sanctitas

Religio

Funiculus

indissolubilis

EVTHYPHRO PLATONIS, VEL DE SANCTITATE.
EVTHYPHRO SOCRATES.

QVID noui ō Socrates accidit, quod prætermittens exercitationes in Lycio, circa regis porticū hic uersaris? Neq; enim causa nūc tibi ulla est, quæadmodum mihi ad regem. S O C. Nō causam hanc Euthyphro, sed accusationem Athenienses uocant. E V T. Quid ais? num te aliquis accusauit? Non enim te alium accusasse putarem. S O C. Nō sanē. E V T. At uero te alius? S O C. Prorsus. E V T. Quis iste? S O C. Nec ipse quidem ō Euthyphro uirum hunc satis agnosco. Iuuenis enim quidem & ignotus esse uidetur: uocāt autem illum ut puto Melitum ex Pittheo populo, si quem tu Pitheū Melitum noscis prolisq; defluisq; capillis, aquilino & gibboso naso, barbaq; rara. E V T. Haud recordor ō Socrates, sed cuius te reum fecit? S O C. Cuiuscunq;. In ea tamē ut mihi uideēt accusatione nō ut ingenerosus se gessit. Nam iuuenem hominem rem tantam nouisse, non uile quiddam est. Ille siquidem ut ait, quomodo iuuenes corrumpantur, & qui eos corrumpant, intelligit: ac sapiens propemodū apparet, meamq; inscitiam cōspicatus quasi suos æquales peruertam, ad patriam me uelut ad matrē

Occasio
dialogi